AZ APAGYI ZRÍNYI ILONA ÁLTALÁNOS ISKOLA GYERMEK-ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI MUNKATERVE

2026/2027.

Készítette: Kulcsárné Balázsi Erika
gyermek-és ifjúságvédelmi felelős

Apagy, 2026.09.01.

Az Apagyi Zrínyi Ilona Általános Iskola 166 tanulói létszámmal, 8 osztállyal, 4 napközis és 2 tanulószobai csoporttal kezdi meg a 2026/2027-es tanévet.
A tanév eleji statisztika alapján intézményünkben 4 fő HHH-s, 19 fő BTMN-es, 13 fő SNI-s tanuló van, gyermekvédelmi támogatásban 8 gyerek részesül. Nevelésbe vett gyermek 4 fő, tartósan beteg gyermek 3 fő.
Iskolánk Pedagógiai Programjában kiemelt helyen szerepelnek a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok. Különösen nagy figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, a BTMN-es, SNI-s, a felzárkóztatásra szoruló tanulóknak a segítségadásra, valamint az esélyegyenlőség megteremtésére.
A gyermek és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus feladata. Célunk, hogy a különböző okok miatt hátránnyal induló gyerekek sokoldalúan, harmonikusan fejlődjenek. Biztosítsuk számukra az érzelmi biztonságot, az értelmi képességek egyéni és életkornak megfelelő alakítását. A gyermekvédelmi feladatok megoldásában központi szerepe van az osztályfőnököknek. Jelzi a problémákat, segít a szülőknek a nevelési problémák és nehézségek megoldásában. Számon tartja a mulasztást, igazolatlan hiányzás esetén megteszi a szükséges lépéseket. Különös gonddal foglalkozik a nehezen nevelhető, magatartási vagy tanulási problémákkal küzdő tanítványaival. Feladata, hogy mielőbb felismerje, mi húzódik a problémák hátterében. Javasolja a tanulószobát, felzárkóztató foglalkozásokon való részvételt.
Ezen feladatok összehangolását hosszú évek óta gyermek- és ifjúságvédelmi felelős látja el. Az iskola gyermekvédelmi feladatokkal megbízott felelőse folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel, az iskolai vezetőséggel, a hivatalos gyermekvédelmi szervekkel és intézményekkel, szakemberekkel.
A fentiek mellett kiemelten fontos a prevenció, mivel ezzel hozzájárulhatunk gyermekeink egészséges és tudatos életmódjához, és életszemléletéhez.

A tanév folyamán igyekszünk feladatainkat szorosan együttműködve végezni a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével, háziorvossal, védőnővel, a szakszolgálat munkatársaival, illetve az osztályfőnökökkel. Munkánkat a Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ megyei jelzőrendszeri tanácsadója is segíti.

A gyermekvédelmi felelős legfontosabb feladata egy jelzőrendszer tagjaként való működés, és folyamatos napi munkakapcsolat a jóléti szolgálat munkatársaival. Ez

többnyire prevenciós munka, mely szorosan kapcsolódik a szaktanárok, osztályfőnökök napi munkájához is.
Legfontosabb cél, hogy a gyermek magatartásán és tanulmányi munkáján keresztül a problémát felismerjük, keressük meg az okokat, nyújtsunk segítséget ezek megoldásában, illetve jelezzük az illetékes szakembereknek.

Törvényi háttér:

- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- Az 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- A 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- A 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- A 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- ENSZ Gyermekjogi Egyezmény
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységek, feladatok:

- Együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelemhez kapcsoló feladatot ellátó személyekkel, intézményekkel.
- Felvenni a kapcsolatot a Gyermekjóléti és a Családsegítő Szolgálat munkatársaival, és segítségükkel felmérni a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók névsorát, majd ezt folyamatosan aktualizálni.
- Tájékoztatni a szülőket, gyerekeket, hogy problémáikkal milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.

- A szülők tájékoztatása a gyermekvédelmi alapellátás helyi rendszeréről.
- Veszélyeztetett, illetve alapellátásba került tanulóinknál családlátogatások elvégzése.
- Fegyelmi eljárásokon, esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Fontos feladatunk,hogy helyesen kezeljük az iskolai agressziót, és megtaláljuk az elkerülés módjait. Sajnos, egyre gyakrabban találkozunk vele a környezetünkben és a médiában egyaránt.
- Az elmúlt tanévek tapasztalatai alapján különösen oda kell figyelnünk a hiányzásokra, a szükséges lépéseket időben meg kell tennünk. A szülői értekezleteken közöljük ezt a szülőkkel, és kérjük az együttműködésüket.
- Szintén az előző tanévekből okulva kiemelt figyelemmel kell kísérnünk a dohányzás különböző formáinak megjelenését, nyitott szemmel kell tanulóink között járni.
- Pedagógusok, szülők, vagy tanulók jelzése alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál családlátogatás megszervezése az osztályfőnökkel. Ezen gyerekek nyilvántartásba vétele, velük és családjukkal kapcsolatos intézkedések, illetve azok eredményességének feljegyzése.
- Anyagi veszélyeztetettség esetén esetmegbeszélést szervezni, rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezni.
- Az iskolában közzétenni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a szenvedélybetegségek megelőzésére.
- Prioritásként kezeljük az iskolai bántalmazás, bullyng megelőzését, káros hatásainak ismertetését.
- A veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű gyerekek szabadidős tevékenységének és tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérése, pályaválasztásának segítése.
- Fontos feladat a tehetséggondozás biztosítása tanulóink számára (nagy hangsúlyt fektetve a hátrányos, halmozottan hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulóinkra).
- Figyelnünk kell a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatására is. Mindezeket a tanórai differenciáláson kívül felzárkóztató, illetve délutáni foglalkozások keretében oldjuk meg.

- Gondoskodni arról, hogy azok a gyerekek, akiknek napközbeni ellátását, felügyeletét, nevelését, étkeztetését a szülő, vagy gondozó betegség vagy egyéb ok miatt nem tudja ellátni, napközis vagy tanulószobai elhelyezésben részesüljenek, napi háromszori étkezéssel.
- Fontos feladatunk a tanulóknál felmerülő magatartási ill. tanulási problémákban segítséget nyújtani, ill. jelezni azokat az illetékes szakembernek.
- Különös figyelemmel kell kísérni a nehéz élethelyzetbe kerülő, különböző nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek fejlődését.
- Az osztályfőnökökkel együtt meg kell találni a felzárkóztatás, segítés módját. Ha ezek a hátrányok súlyosak, a gyermek személyiségének torzulását idézhetik elő, testi-lelki épségét veszélyeztetik. Ha tehát a hátrányok forrásait nem találjuk meg, és ezekkel nem törődünk, akkor minden hátrányos helyzetű gyerek potenciálisan veszélyeztetett helyzetűvé válik.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős részt vesz a gyermekvédelemmel kapcsolatos fórumokon, előadásokon.
- Figyelemmel kíséri a munkájukhoz kapcsolódó pályázati lehetőségeket.
- Kapcsolatot tart a diákönkormányzattal.
- Nyilván tartja a rendszeres gyermekvédelemi támogatásban részesülő gyermekeket.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a hátrányos, halmozottan hátrányos tanulók névsorának változását.
- Mivel intézményünkbe több településről is járnak tanulók, fontos feladatunk, hogy beilleszkedésüket figyelemmel kísérjük, megkönnyítsük.

Gyermekvédelmi munka ütemterve

Szeptember:

- Az aulában elhelyezni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények nevét, címét, telefonszámát.
- Az iskolába érkezett új gyermekek szociális helyzetének felmérése.
- Az első osztályosok szociális helyzetének megismerése, a hátrányos vagy veszélyeztetett tanulók kiszűrése.
- A gyermekjóléti szolgálat vezetőjével megbeszélés, programjaink összehangolása.
- Statisztikák, nyilvántartások elkészítése, és ezek átadása az osztályfőnököknek.
- Pályázati lehetőségek nyomon követése.
- A gyermek-és ifjúságvédelmi munkaterv elkészítése.

Október

- Az Arany János Tehetséggondozó program megismertetése a hátrányos helyzetű gyermekekkel, illetve a 8. osztályos osztályfőnökkel.
- Állatvédelmi témahét.
- Tájékozódni az osztályfőnököket a veszélyeztetett tanulókról.
- Az iskola védőnőjének segítségével egészségügyi szűrővizsgálat elvégzése.

November

- Gyermekvédelmi vezetővel családlátogatás a problémás gyerekeknél.
- Az iskolai szakszolgálaton részt vevő tanulók nyomon követése.
- Pályaválasztás segítése.

December

- Hagyományápolás (karácsonyi díszek készítése, adventi vásár).
- A veszélyeztetett tanulók nyilvántartásának aktualizálása.
- Egészséges életmódra nevelés az iskolai védőnő közreműködésével.
- Az Arany János Tehetséggondozó programra pályázók pályázatának benyújtása.
- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével.
- Mikulás-rendezvények szervezésének segítése.

Január

- Egészséges életmódra nevelés.
- A tehetséges tanulók tanulmányi gondozása szaktanárok részéről.
- Veszélyeztetett tanulók tanulmányi eredményeinek és neveltségi szintjének elemzése.
- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal.

Február

- A továbbtanulásra jelentkezés figyelemmel kísérése.
- Farsangra készülődés.
- Gyermekjóléti szolgálattal konzultáció.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos, veszélyeztetett tanulók névsorának folyamatos egyeztetése.
- Egészséges életmódra nevelés: védőnői szűrővizsgálatok.
- Beszámoló készítése az elmúlt év munkájáról.
- Éves értékelő értekezleten való részvétel.

Március

- Egészséges életmódra nevelés: káros szenvedélyekről szóló filmek megtekintése osztálykeretben, ennek interaktív módon történő feldolgozása.
- Happy-hét szervezése.

- Húsvéti hagyományok ápolása.
- Folyamatos kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével.

Április

- Tanköteles korúak számbavétele, beiratkozás figyelemmel kísérése.
- Fenntarthatósági témahét rendezvényei.
- Zrínyis hét szervezése.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos, veszélyeztetett gyerekek névsorának folyamatos egyeztetése.

Május

- Gyermeknapra készülődés: szülők, DÖK bevonásával.
- Egészséges életmód kialakításához helyes táplálkozási mód kidolgozása védőnő, háziorvos segítségével.
- Folyamatos kapcsolattartás, fogadóórák.

Június

- Osztályozó vizsgára felkészítés igény szerint.
- Középiskolába felvett tanulók adatainak továbbítása a fogadó intézményekbe.
- Nyári táborok, programok igényének felmérése.
- Éves beszámolók elkészítése.
- A kollegák tájékoztatása az évben végzett munkáról.

A tervezett programok, ünnepségek, versenyek az iskola intézkedési tervéhez igazodva valósulnak meg.

A gyermek-és ifjúságvédelemben használatos leggyakoribb kifejezések

Gyermekvédelem, mint tevékenység:
mindazon intézkedések, tevékenységek összessége, melyek a gyermek gondozását, eltartását, egészségügyi ellátását, testi, szellemi, erkölcsi fejlődését segítik elő, oldják meg.

Veszélyeztetettség fogalma:
lehetséges egy tágabb és szűkebb megfogalmazás.

a*.) Tágabb értelemben*
veszélyeztetettnek minősül az a gyermek, akinek életéből hiányzik a pozitív felnőtt, akit egészségügyi vagy pszichés károsodások értek, vagy káros környezeti hatások befolyásolnak.

b*.) Szűkebb értelemben*
veszélyeztetettnek kell tekinteni azokat a nem megfelelő családi körülmények között élő gyermekeket és fiatalkorúakat, akiknek testi, erkölcsi, szellemi fejlődését a szülő (eltartó) erkölcstelen, bűnöző életmódja, a család súlyos anyagi helyzete, lakáskörülményei, egészségügyi állapota, alkoholizálása, drogfogyasztása, brutális bánásmódja,nevelési hiányosságai, házasságának felbomlása, vagy egyébgyermekre negatívan ható magatartás, állapot veszélyezteti.

A Gyermekvédelmi törvény 2013-tól tovább szigorította a „hátrányos helyzet” meghatározását, hogy még kevesebben jussanak hozzá a speciális kedvezményekhez. Ezt nevezik költségvetési megszorításnak!

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, hallgató meghatározása**:**

Hátrányos helyzetű **az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult** gyermek és nagykorúvá vált gyermek (fiatal felnőtt), aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll:**

a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő **mindkét szülőről**, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról – **önkéntes nyilatkozata alapján** – megállapítható, hogy a rendszeres

gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor **legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel** rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szociális törvény. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres **gyermekvédelmi kedvezmény** igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig **álláskeresőként nyilvántartott** személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában **szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben** vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan **lakáskörülmények** között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Az igazolás módja a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégia szegregátum meghatározása alapján, vagy ennek hiányában a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében az elvégzett vagy beszerzett, ***környezettanulmány.*** *A környezettanulmány elvégzésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a gyermekjóléti szolgálatot.*

Figyelem!

A hátrányos helyzet megállapításához ezen túl nem elég a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, **még egy további körülményt is igazolni kell** a kérelem benyújtásánál. A halmozottan hátrányos helyzet megállapításához már **kettő fent meghatározott „körülménynek”** is teljesülnie kell a jogosultsághoz.

Halmozottan hátrányos helyzet:

„Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az fenti *a)–c)* pontokban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll,**

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az **utógondozói ellátásban** részesülő és **tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló** fiatal felnőtt.”

Apagy, 2026.09.01.

Kulcsárné Balázsi Erika

gyermek-és ifjúságvédelmi felelős